

Udvalg for Forretningsordenen
Her

10. april 2015

FM 2015/149: Forslag til: Inatsisartutlov nr. x af xx. xxx 2015 om ændring af landstingslov om økonomisk tilskud til politisk arbejde.(Ingen grundtilskud til nye partidannelser. Ingen mandattilskud ved manglende oplysninger om personlige hverv. Modregningsadgang for udgifter afholdt på partiernes vegne)

Formandskabet for Inatsisartut har til indeværende samling fremsat et forslag til ændring af landstingslov om økonomisk tilskud til politisk arbejde. Forslaget er henvist til behandling i Lovudvalget, med høring af Forretningsordensudvalget.

Forslaget til lovændring indeholder 3 elementer, som hver især behandles i det følgende:

A.

Partier i Inatsisartut har ret til et partitilskud, bestående af et grundtilskud suppleret af et tilskud pr. mandat (mandattilskud). Hvis medlemmer af Inatsisartut midt i en valgperiode danner et nyt parti (eller melder sig ind i et eksisterende parti, som ikke har opnået valg til Inatsisartut), ja så kan det pågældende parti måske nok siges *at være repræsenteret* i Inatsisartut, men det er ikke *valgt ind*: Det har ikke ved et inatsisartut-valg fået det antal stemmer, som skal til for at opnå en eller flere pladser i Inatsisartut. Så længe partiet ikke har det, har det efter gældende regler ikke ret til parti-tilskud, men alene til mandattilskud. (Partitilskuddet skal afspejle valget, og det skal ikke være muligt for et parti at fordoble sit tilskud ved at dele sig i to). Formandskabet har imidlertid fundet, at reglerne herom med fordel kunne gøres klarere, således at ingen kan være i tvivl om, hvordan de skal fortolkes.

Det kunne eventuelt overvejes, om følgende (alternative) affattelse af bestemmelsen tydeligere og mere udtømmende gør op med de problemstillinger, som knytter sig til bestemmelsen s anvendelse:

§ 3a. Et politisk parti, som ikke ved seneste valg til Inatsisartut var opstillet eller opnåede repræsentation i Inatsisartut, men som et eller flere medlemmer af Inatsisartut efterfølgende overgår til at repræsentere, har ret til tilskud til partiets politiske arbejde i Inatsisartut. Tilskuddet udgør 210.000 kr. årligt for hvert af partiets mandater.

Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 ydes i det år, hvor partiet opnår repræsentation, som en forholdsmæssig del af det årlige tilskudsbeløb, regnet fra udgangen af den måned, hvor partiet opnår repræsentation.

Stk. 3. Har en repræsentant for partiet modtaget tilskud efter § 4 som læsgænger, før den pågældende overgik til at repræsentere partiet, kan der ikke ydes partiet mandattilskud for det pågældende mandat i den periode, som repræsentantens tilskud efter § 4 skal dække.

Retsstillingen vil med en sådan formulering af bestemmelsen være den samme som foreslået af Formandskabet, dog med en enkelt forskel

Forskellen illustreres af følgende eksempel:

Et medlem af et eksisterende parti i Inatsisartut bryder ud af partiet den 20. januar for at danne et nyt parti. Partiet etableres dog først den 20. februar. Indtil da, er det pågældende medlem løsgænger og har derfor krav på løsgænger-tilskud for perioden 1. februar til 31. december. Skal det nye parti så samtidig have krav på mandattilskud for det samme mandat i perioden 1. marts til 31. december?

Den alternative formulering af bestemmelsen tager højde for denne problemstilling, idet den sikrer, at partiet ikke kan ydes mandattilskud for samme periode, som dets repræsentanter oppebærer løsgænger-tilskud.

Hvis den alternative formulering vælges vil der endvidere skulle foretages konsekvenstilretning af paragrafhenvisningerne i § 5, stk. 2 og 3 samt i den foreslåede § 4a.

1. Har Forretningsordensudvalget bemærkninger hertil?

B.

I sit forslag til ændring af Forretningsorden for Inatsisartut har Formandskabet foreslået, at det gøres obligatorisk for medlemmer af Inatsisartut at afgive oplysninger om andre hverv og økonomiske interesser. I tilknytning hertil foreslår Formandskabet, at der i partitilskudsloven indsættes en bestemmelse, hvorefter der ikke kan udbetales mandattilskud og løsgænger-tilskud for fulde måneder, hvor det pågældende medlem ikke har opfyldt oplysningspligten. Endvidere foreslår Formandskabet, at der kan kræves tilbagebetaling af mandattilskuddet for det pågældende medlem for op til 6 måneder, hvis de afgivne oplysninger viser sig at være ufuldstændige eller ukorrekte (behæftet med grove mangler).

Naalakkersuisut har i sit svarnotat anført følgende herom:

Det foreslås endvidere, at det frivillige hvervsregister gøres obligatorisk, som led i en generel målsætning om at skabe transparens ift. Inatsisartuts arbejde.

Samtidig foreslås det, som en sanktion over for medlemmer som ikke registrerer sine hverv, at der ikke udbetales mandattilskud til partier for hver fulde måned, et medlem af partiet ikke har indgivet oplysninger eller har indgivet åbenbart fejlagtige oplysninger til det obligatoriske register.

Naalakkersuisut finder det problematisk, at det frivillige hvervsregister gøres obligatorisk i en form, hvor man som foranstaltning for enkelte medlemmers manglende opfyldelse af gældende krav vælger at sanktionere et parti og dermed indirekte rammer alle partiets medlemmer – herunder dem der har udfyldt hvervsregisteret og fulgt reglerne.

Naalakkersuisut finder det mere hensigtsmæssigt, at partierne i Inatsisartut i stedet internt opfordrer medlemmerne til at offentliggøre hverv og økonomiske interesser, men ikke benytter økonomisk tvang og sanktioner, der rammer andre end de der bryder reglerne.

Naalakkersuisuts skal på baggrund af de nævnte overvejelser opfordre til at forslaget om ændring af landstingslov om økonomisk tilskud til politisk arbejde konsekvensrettes, således at det ikke rummer bestemmelser som har at gøre med enkelte medlemmers manglende opfyldelse af krav til hvervsregistrering.

Naalakkersuisuts bemærkninger må give anledning til overvejelser:

2. Ville det efter Forretningsordensudvalgets opfattelse give mening at gøre oplysningspligten obligatorisk, hvis der ikke knyttes sanktioner til overtrædelse af oplysningspligten?

Hvis man skal udforme reglerne på en måde, så en sanktion for tilsidesættelse af pligten til at afgive oplysninger (alene) rammer den, som tilsidesætter pligten, kunne en mulighed være indførelse af regler, hvorefter overtrædelse af oplysningspligten kan medføre idømmelse af bøde i medfør af kriminalloven.

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget anfører Formandskabet imidlertid herom følgende:

Samtidig finder Inatsisartuts Formandskab, at der ikke bør være yderligere sanktioner, herunder navnlig af kriminalretlig art. Dette er i overensstemmelse med den almindelige opfattelse, hvorefter det ved mindre alvorlige forsømmelser i politiske hverv må være op til vælgerne at vurdere, om overtrædelsen bør have konsekvenser for et evt. genvalg.

[...]

I overensstemmelse hermed finder Inatsisartuts Formandskab, at en manglende opfyldelse af oplysningspligten til brug for hvervsregistret ikke bør gøres til et kriminalretligt anliggende, men alene have konsekvenser for retten til tilskud til politisk arbejde.

3. Har Forretningsordensudvalget bemærkninger hertil?

En anden mulighed for at skabe fuld identitet mellem den, som er genstand for forpligtelsen og den, som er genstand for eventuelle sanktioner for tilsidesættelse af forpligtelsen – og dermed imødekomme Naalakkersuisuts betænkeligheder - kunne være, at lade også oplysningspligten påhvile partierne. Med en sådan konstruktion vil det være det enkelte parti, som afgiver oplysningerne om dets mandater til Formandskabet. Oplysningerne vil partierne naturligvis skulle fremskaffe gennem mandaterne, det vil sige de enkelte medlemmer af partigruppen. Med henblik på at opfylde forpligtelsen vil det derfor kunne være hensigtsmæssigt, at partierne betinger opstilling af kandidater til valget af, at

kandidaterne underskriver en erklæring om, at de vil afgive de fornødne oplysninger til partiet.

4. *Finder Forretningsordensudvalget, at en sådan løsning kunne være anvendelig, og mener Forretningsordensudvalget i givet fald, at det vil være rimeligt først at lade sanktionsbestemmelsen få virkning fra næste valg til Inatsisartut?*

En tredje mulighed kunne være at indføje i den foreslåede forretningsordens-bestemmelse om oplysningspligt, at tilsidesættelse af oplysningspligten kan medføre udelukkelse fra at deltage i møderne i Inatsisartut i indtil 14 dage, jf. forretningsordenens § 49, stk. 5, hvori det også er fastsat, at et medlem ikke oppebærer vederlag i den periode, hvor medlemmet er udelukket fra at deltage i møderne.

5. *Hvad mener Forretningsordensudvalget om en sådan konstruktion?*

C.

Formandskabet foreslår, at der i partitilskudsloven indsættes en udtrykkelig hjemmel til, at udgifter, som Inatsisartut har afholdt på vegne af partier, kandidatforbund eller enkelte medlemmer, kan inddrives ved hjælp af modregning i partitilskud.

Baggrunden for dette forslag er, at enkelte partier i sidste valgperiode helt eller delvist har tilsidesat pligten til at indgive ordførerindlæg skriftligt og på såvel grønlandsk som dansk – til trods for, at partierne ved en lovændring i 2009 fik forhøjet deres partitilskud netop med henblik på varetagelse af blandt andet denne opgave.

Der blev ikke under førstebehandlingen rejst indvendinger mod den foreslåede modregnings-hjemmel, men et enkelt parti fandt, at forslag og spørgsmål bør kunne indgives på grønlandsk, uden at partiet skal stå for oversættelse.

Denne opfordring har kun indirekte betydning i forhold til det foreliggende lovforslag. Hvis partierne skulle friholdes for oversættelsespligten (eventuelt derved at opgaven tilbageføres til Bureau for Inatsisartut), ville partistøtten imidlertid skulle reduceres med det beløb, som partierne i dag modtager med henblik på varetagelse af denne opgave.

Det fremgår af lovbemærkningerne til forslaget, at der ved lovændringen blev overført midler fra Bureau for Inatsisartut til partierne, hvorved partiernes grundtilskud blev forhøjet fra 300.000 til 650.000 og mandattilskuddet blev forhøjet fra 125.000 til 170.000 kr.

6. *Hvor stort et beløb ville partiernes tilskud skulle reduceres med, hvis partierne fritages for oversættelsesforpligtelserne?*

Med venlig hilsen

Laura Tàunâjik
Formand for Lovudvalget